

عارف در مالک و گران

بین النهرین

بین النهرین که از ممالک همسایه ایران است اخیراً ثریفات محسوسی در امر معارف نموده که عجالة برای اطلاع عامه در این شماره مختص اطلاعاتی که از سالیانه جغرافیائی سار گذشته استخراج شده است در این باب درج می‌نماییم.

رابطه تعلیمات در مدارس اخیراً در نواحی عربی زبان از ترکی بعربي و در اصقاع کردی بکردی تبدیل شده و زبان ترکی فقط در بعضی شهر های ترکی باقی مانده است از قبیل (تال - عفار - اربل - کركوك - کیفری) رو به مرتفه وضعیت معارف روز افزون رو بترفی و توجه عامه باین موضوع رو بازدید است . در سال ۱۹۲۴ (۵۸۰) نفر معلم تربیت شده از طرف دولت مشغول کار بوده که از آنها ۷۸۹ نفر در مدارس ابتدائی تدریس می‌کرده اند

در ۲۱۶ باب مدارس دولتی ابتدائی عده محصلین و محصلات مجموعاً ۱۹۲۸۴ نفر و در ۴۹ باب مدارس غیر دولتی و شخصی عده شاگرد ذکوراً و اناناً ۱۳۸۱۲ نفر احصا شده است

از سال ۱۹۱۸ تاکنون معادل سی باب عمارت مدرسه بنامده که ۱۷ باب آن بخرج دولت و ۱۳ باب از عوائد محلی انجام گرفته است چهار باب مدرسه متوسطه ۳۳۰ شاگرد دارد چهار مدرسه فنی و یک مدرسه حقوق یک مدرسه مساحی و آب یاری یک کلژ نظامی یک کاز علوم حکمت الهی وجود دارد یک مدرسه عالی برای تربیت معلم در مدارس ابتدائی ذکور و یک مدرسه برای تربیت معلم

در مدارس متوسطه و دو مرکز برای تربیت معلمات و یک ندرسه متوسطه شبانه تأسیس شده است

۰۹ باب کلاس شبانه برای اشخاص بیسواند (ذکور و اناث) در

نقاط مختلف مملکت تشکیل داده اند.

در آپریل ۱۹۲۲ سنن شالده اوپنیورسیته بغداد را مملکت نصب نمود

و از آن تاریخ به بعد بنائی آن خاتمه یافت

معارف بلجیک

(نق از سالنامه رسی ۱۹۲۵)

۳۰۴۴۱ مملکت بلجیک که یکی از ممالک مهمه اروپاست دارای ۳۰۴۴۱ کیلومتر مربع یا ۱۱۷۰۴ میل مربع مساحت است

بموجب سرشماری مورخ ۳۱ دسامبر (۱۹۲۳) (۱۱۶۰۰۰ / ۷) نفوس

دارد . یعنی به نسبت هر میل مربع ۶۵۲ نفر ساکن هستند

در این مملکت که از جبه خاک کوچک ولی از حیث نفوس و

اقتصاد و سیاست بزرگ است معارف نیز اهمیت و رواج زیاد دارد

در شهر های بروکسل - لوون - گنت ، لیئز مدارس عالیه

(اوپنیورسیته) تأسیس نموده اند

در سال ۱۹۲۲

دارالعلوم بروکسل دارای ۲۳۰۱ نفر محصل بوده

دارالعلوم گنت ۱۲۴۱

دارالعلوم لیئز ۲۳۵۰

دارالعلوم لوون ۲۲۴۴

در سال ۱۹۲۳ تصمیم گرفتند که دارالعلوم گنت را مخصوص زبان

فلا مندی قرار دهنده در ۱۱ نوامبر ۱۹۲۳ از دو مدرسه مستعمراتی
انتورپ و مدرسه معالجات امراض مناطق حاره مجتمعه دارالعلوم موسوم
به دارالعلوم مستعمراتی Colonial University تشکیل شد.

علاوه بر این مدارس عالیه شش باب مدرسه تجارت و یک باب
مدرسه صنایع مستظرفه موسوم به (آکادمی همایونی صنایع مستظرفه)
در انتورپ و یک باب مدرسه دارالفنون در موئز و یک مؤسسه فلاحتی
دولتی در کبلوکس و یک مدرسه بیطاری دولتی در کورکهم و مدارس
طراحی و چهار مدرسه موزیک (کنسروتووار) در شهر های پروکسل
لیز - گنت و انتورپ وجود دارد.

مدارس عمومی (در ۳۱ دسامبر ۱۹۲۲) :-

۲۴ باب قرائتخانه عمومی و کولژ با ۹۱۲۸ نفر محصل

۴ باب مدرسه محلی با ۱۷۴۷ نفر محصل

۹ باب کولژ شخصی (ملی) با ۱۴۰۸ نفر محصل

برای تحصیلات متوسطه احصائیه مدارس بتاریخ فوق از قرار
ذیل است : -

۱۲۸ باب مدرسه دولتی با ۳۷۴۳۲ نفر محصل

۱۷ باب مدرسه محلی و ولایتی با ۶۴۲۰ نفر محصل

۷ باب مدرسه شخصی (ملی) با ۱۲۵۳ نفر محصل

تحصیلات ابتدائی را در سال ۱۹۲۲ احصائیه ذیل نشان میدهد : -

۸۱۱۶ باب مدرسه ابتدائی با ۲۱۰۷۰۷ نفر شاگرد

۳۴۲۰ باب مدارس اطفال کوچک با ۱۰۸۶۱۷ نفر طفل

۲۹۴۷ باب مدارس اطفال بزرگ با ۹۹۳۴۱ نفر طفل

مدارس دارالمعلمین - در آن تاریخ ۶ باب مدرسه دارالمعلمین برای تربیت معلم متوسطه مشتمل بر ۳۸۴ نفر محصل و ۷۸ باب برای تربیت معلم ابتدائی مشتمل بر ۱۰۵۷۸ نفر محصل وجود داشته است.

در بلجیک مدارس شخصی و غیر رسمی برای اطفال که غالباً روحانیون و اهل کلیسا اداره میکنند خیلی فراوان است که احصائیه آن در دست نیست.

عمله و اجتماع Commune لااقل باید یک مدرسه ابتدائی داشته باشد مصارف تعلیمات ابتدائی بر عهده همان محله و بلدیه است فقط از طرف دولت اعانه و کمک خرج میگیرند.

برای اینکه پیشرفت معارف و توسعه معلومات در آن مملکت معلوم شود به تناسب ذیل که از برای احصائیه و تحریر نفوس درظرف چهل سال استخراج شده است نظر باید نمود.

درسنیه ۱۸۸۰	نسبت اشخاص عامی بی سواد به کل سکنه	۳۰/۲۱	درصد
۱۸۹۰	پوشش «علوم انسانی و مطالعات فرنگی»	۲۵/۰	درصد
۱۹۰۰	«علوم انسانی»	۱۹/۱	درصد
۱۹۱۰	پرشال جامع «علوم انسانی»	۱۳/۱	درصد

